

#ZALOGOWANI
poprzez **CHRZEST**

#ZALOGOWANI poprzez **CHRZEST**

**PROPOZYCJE PROGRAMOWE
ZESPOŁU WYCHOWANIA
DUCHOWEGO I RELIGIJNEGO
CHORĄGWI ŁÓDZKIEJ ZHP
DLA GROMAD I DRUŻYN ZHP**

pod redakcją
Piotra Dziewulskiego

#Zalogowani poprzez chrzest
Propozycje programowe Zespół Wychowania
Duchowego i Religijnego Chorągwi Łódzkiej ZHP
dla gromad i drużyn ZHP

Redakcja:
Piotr Dziewulski

Autorzy:
Angelika Szelańska, Piotr Dziewulski, Kacper Mironiuk,
Szymon Salski, Łukasz Woźniak

Konsultant:
ks. Wojciech Jurkowski

Fotografie:
Tomasz Zawodny, archiwum Hufca ZHP Puławy, archiwum Hufca ZHP Gniezno,
archiwum Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie, kancelaria Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej, sekretariat Konferencji Episkopatu Polski, biuro KKS Lech
Poznań Spółka Akcyjna, Muzeum Narodowe w Krakowie,
kancelaria Parafii Rzymskokatolickiej św. Bartłomieja w Gliwicach

Materiał powstał przy współpracy z redakcją strony www.966.com.pl.

Autorem tytułu niniejszej publikacji oraz hasła akcji
„Zalogowani poprzez chrzest” jest Jakub Gwit.
Autorem akcji jest Bartosz Borowiak.

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego
Chorągwi Łódzkiej ZHP
90-537 Łódź, ul. Stefanowskiego 19
Tel. (+4842) 636 32 62, (+48) 501 899 336
e-mail: zwdir@lodzka.zhp.pl

Łódź 2016

DRUHNO DRUŻYNOWA, DRUHU DRUŻYNOWY!

Historia państw i narodów jest historią nieustannych przemian. Każdy z nich posiada jednak w swoich dziejach pewien punkt zwrotny, jakieś wydarzenie, które wpłynęło na jego dalsze funkcjonowanie. Takim wydarzeniem w dziejach Rzeczypospolitej jest niewątpliwie przyjęcie chrztu, od którego to w tym roku mija 1050 lat. Decyzja ówczesnego władcy, Mieszka I, sprawiła, że Polska, dotychczas funkcjonująca jedynie jako zbiór plemion, stała się scentralizowanym, liczącym się na arenie międzynarodowej państwem.

W niniejszej publikacji prezentujemy Wam nasze pomysły na „lekcję historii” dla Waszych podopiecznych. Warto, by Wasi harcerze podjęli refleksję nad konsekwencjami religijnymi, politycznymi i kulturalnymi Chrztu Polski i, być może, lepiej zrozumieli, czym jest w życiu narodu religia i duchowość.

Z harcerskim pozdrowieniem
Czuwaj!

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego
Chorągwi Łódzkiej ZHP

DRUHNO DRUŻYNOWA, DRUHU DRUŻYNOWY!

W tym roku, wspominamy 1050. rocznicę wydarzenia, które w dziejach narodu polskiego stało się fundamentem jego państwowości i tożsamości. W 966 roku na głowę Mieszka I, na jego dwór spłynęły wody chrztu świętego. Zaczęło się wielkie dzieło... chrystianizacji Polski. Tak znalazł nas Jezus u zarania dziejów. Musimy o tym ciągle pamiętać! Ciągłe na nowo sobie przypominać, że chrześcijaństwo nas stanowi nie od dziś. Przez chrzest zostaliśmy włączeni w historię dziejów narodu, we wspólnotę ludzi, którzy na nauce Chrystusa budują cywilizację miłości.

Jan Paweł II, gdy przybył z wizytą do Francji, zadał pytanie: „Najstarsza córko Kościoła, co zrobiłaś ze swoim chrztem”? Ja takie pytanie ośmielam się postawić każdemu ochrzczoneму Instruktorowi ZHP. Więcej stawiam pytanie: na ile zdajesz sobie sprawę, że sakrament chrztu jest wezwaniem do głoszenia Chrystusa. Czy jako Instruktor harcerski, wychowawca, jesteś świadkiem Boga, w imię którego zostałeś ochrzczone? Czy też twoja wiara wyblakła, wypłowiła, wystrzępiła się jak flaga na wietrze? Co się dzieje, albo co się stało z łaską sakramentu chrztu?

Jubileusz 1050. rocznicy Chrztu Polski to wielka szansa także dla Instruktorów ZHP na odnowienie świadomości chrzcielnej. Na odkrycie, co znaczy być człowiekiem ochrzczone. Propozycja programowa Zespołu Wychowania Duchowego i Religijnego Chorałgwi Łódzkiej ZHP dla gromad i drużyn ZHP „Zalogowani przez chrzest” jest pewnym impulsem. Chodzi o to, by każdy z nas zatrzymał się w drodze, i sięgnął do historii własnego chrztu.

Z harcerskim pozdrowieniem
Czuwaj!

ks. hm. Wojciech Jurkowski SAC
Naczelny Kapelan ZHP

Z głębi dziejów, z krain mrocznych,
Puszcz odwiecznych, pól i stepów,
Nasz rodowód, nasz początek,
Hen od Piasta, Kraka, Lecha.
Długi łańcuch ludzkich istnień
Połączonych myślą prostą.

Jan Pietrzak

Dobry
Program
Drużyny

Uchwała Sejmu RP w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski

W 150. rocznicę przyjęcia chrztu przez księcia Mieszka I Sejm Rzeczypospolitej Polskiej czci pamięć tego przełomowego w historii naszego Narodu wydarzenia. Chrzest władcy Polan i jego dworu, a w konsekwencji Chrzest Polski, odbył się w Wigilię Paschalną, 14 kwietnia 966 roku. Akt ten miał decydujące znaczenie dla procesu jednoczenia plemion polskich pod władzą Piastów i kształtowania się chrześcijańskiej tożsamości naszego Narodu.

Św. Jan Paweł II w przemówieniu do polskich biskupów z 14 lutego 1998 roku tak mówił o znaczeniu przyjęcia chrztu: „Polska weszła w krąg kultury chrześcijańskiego Zachodu i zaczęła budować swą przyszłość na fundamencie Ewangelii. Od tamtych czasów staliśmy się pełnoprawnymi członkami europejskiej rodziny narodów ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Współ z innymi narodami Europy jesteśmy współtwórcami, a zarazem dziedzicami jej bogatej historii i kultury”.

Obchodzone 50 lat temu w 1966 roku uroczystości „Sacrum Millennium Poloniae” były nie tylko masową demonstracją wiary, ale też wyrazem oporu wobec komunistycznej władzy. Stały się poprzez to kamieniem milowym na polskiej drodze dowolności.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski. Wyraża także nadzieję, że rocznicowe obchody będą drogą pojednania i odbudowy wspólnoty w oparciu o ponadtysiącletnią tradycję chrześcijańską naszego Narodu.

Marszałek Sejmu
Marek Kuchciński

List Pasterski Episkopatu Polski na Jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski

Drodzy Siostry i Bracia!

W dzisiejszą uroczystość Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata docierają do nas słowa proroka Daniela o Synu Człowieczym, któremu „powierzono [...] panowanie, chwałę i władzę królewską, a [któremu] służyły [...] wszystkie narody, ludy i języki. Panowanie Jego jest wiecznym panowaniem, które nie przeminie, a Jego królestwo nie ulegnie zagładzie”. (Dn 7,14) Proroctwo to spełniło się w odniesieniu do osoby Chrystusa, który jest „Świadkiem Wiernym, Pierworodnym umarłych i Władcą królów ziemi” (Ap 1,5).

1. Chrzest Polski

Chrystus – jako Początek i Koniec całych ludzkich dziejów – sprawił, że 1050 lat temu na polskiej ziemi został postawiony krzyż, przejmujący znak jego zwycięstwa nad grzechem i śmiercią.

W 966 roku Mieszko I przyjął chrzest jako człowiek wolny. Chociaż został on udzielony pojedynczej osobie, to przecież dał początek wspólnocie z innymi osobami ochrzczoneymi. Myśląc o konsekwencjach chrztu Mieszka, możemy mówić o „narodzie ochrzczonego”, o „chrzcie narodu”, a więc również o Chrzcie Polski (por. Prymas Stefan Wyszyński, „Na Wielkanoc Roku Tysiąclecia Chrztu Polski”, Gniezno 1966).

Książę Mieszko tym samym wprowadził swoich pobratymców w świat kultury łacińskiej i uczynił ich obywatelami wspólnoty ludów chrześcijańskich. Jego chrzcielnica stała się kolebką rodzącego się narodu, pozostając znakiem budującym jego tożsamość. Chrzest wprowadził nasz naród w nowy świat, który

wyraża się przez nową kulturę, nowe instytucje, struktury i zapisy prawne. Doświadczenie wiary przełożyło się z mocą na postawy moralne, widoczne także w życiu gospodarczym, politycznym i kulturalnym. Społeczne konsekwencje Chrztu Polski pojawiły się później, poczynając od rodziny po naród, a nawet po wspólnotę narodów, jaką dzisiaj stanowi dla nas Europa.

2. Jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski

W Wigilię Paschalną 966 roku, kiedy władca Polan stanął przed chrzcielnicą, zaśpiewano ten wyjątkowy, starożytny hymn: „Weselcie się już, zastępy aniołów w niebie, weselcie się, słudzy Boga. Niechaj zabrzmia dzwony głoszące zbawienie, gdy Król tak wielki odnosi zwycięstwo. Raduj się ziemio, opromieniona tak niezmiernym blaskiem [...], poczuj, że wolna jesteś od mroku, co świat okrywał!” („Exultet”).

I odtąd – każdego roku w Wigilię Paschalną – Kościół w Polsce śpiewa ten hymn tuż przed odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych; przepiękny hymn, przepełniony radością z dzieła zbawienia, skupiony na Chrystusie, który wyzwala nas ku miłości do Boga i ludzi.

W chwili chrztu świętego każdej i każdego z nas to zbawcze wydarzenie staje się przełomowym momentem naszej osobistej duchowej biografii. Chrzest święty jest fundamentem całego życia chrześcijańskiego i bramą do życia w Trójcy Świętej. Jest to nie tylko zanurzenie w poświęconej wodzie, ale prawdziwe zanurzenie w śmierci i zmartwychwstaniu Pana, w Jego zwycięstwie nad złem. To prawdziwe źródło życia wiecznego dla nas.

Pełne wiary spojrzenie na to przełomowe w dziejach naszego narodu wydarzenie sprawia, że przeżycie Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski nie ogranicza się do rozważania zagadnień o charakterze społecznym, kulturowym czy narodowym. Są to z pewnością kwestie ważne, ale to przecież nie te pytania usłyszał Mieszko I, gdy stanął przy chrzcielnicy. Najpierw zapytano go o to, czy wyrzeka się szatana i jego próżnej chwały. Następnie, czy wierzy w Boga Ojca Wszechmogącego, w Jego Jedyne Syna – Jezusa Chrystusa, wcielonego, ukrzyżowanego i zmartwychwstałego, w Ducha Świętego, w święty, katolicki i apostołski Kościół, w społeczność świętych i w zmartwychwstanie ciała. Na wszystkie te pytania Mieszko odpowiedział: „Wierzę!”. To samo wyznanie wiary powtarzamy i my 1050 lat później.

3. Millennium Chrztu Polski

Obchodzić Jubileusz Chrztu Polski to świadczyć własnym życiem o Chrystusie. Takie odważne świadectwo w niełatwych czasach PRL-u złożyli katolicy w 1966 roku, w czasie obchodów milenijnych. Pomogła w tym dziewięcioletnia Wielka Nowenna, czyli program duszpasterski opracowany przez Sługę Bożego Księdza

Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Jej główne hasło rozbrzmiewa po dziś dzień w naszych uszach: „Wierność Bogu, Krzyżowi, Ewangelii, Kościołowi i jego Pasterzom”.

Ogromna praca duchowa, towarzysząca Millennium Chrztu, zakończyła się uroczystościami na Jasnej Górze 3 maja 1966 roku. W tym dniu zawierzono Matce Bożej nasz naród na kolejne 1000 lat. Bez tamtego Millennium trudno sobie wyobrazić następne ćwierć wieku polskiej historii: pontyfikat św. Jana Pawła II, wielki ruch „Solidarność” oraz odzyskaną w 1989 roku wolność.

Po pięćdziesięciu latach pasterze Kościoła wraz ze zgromadzonymi wiernymi ponowią ten akt na Jasnej Górze 3 maja 2016 roku, zawierzając Polaków w Ojczyźnie i poza jej granicami naszej duchowej Matce i Królowej.

4. Wyzwanie ekumeniczne

Chrzest jest wydarzeniem, którego nie da się zamknąć tylko w kontekście Kościoła katolickiego. Św. Paweł pisze, że „[...] w jednym Duchu wszyscy zostaliśmy ochrzczeni w jedno Ciało” (por. 1Kor 12,13), tworząc jeden, święty, powszechny i apostołski Kościół.

Dlatego chrzest czyni chrześcijan, niezależnie od istniejących między nimi podziałów, członkami jednego Ciała Chrystusowego. Tworzy jedność, która nie sprowadza się wyłącznie do obojętnej tolerancji i wzajemnej wiedzy o sobie, lecz spełnia się w wymianie duchowych darów.

Dziękujemy Bogu za przyjętą na początku 2000 r. przez Kościół Katolicki i Kościoły zrzeszone w Polskiej Radzie Ekumenicznej „Deklarację o wzajemnym uznaniu chrztu jako sakramentu jedności”. Jest ona bezprecedensowa w wymiarze Europy i świata, inspirowa do podejmowania następnych kroków zmierzających do zjednoczenia chrześcijan. Jedność Kościoła jest wolą Chrystusa. Mnożenie podziałów czy choćby obojętność wobec nich, jest ciężkim grzechem i antyświadcstwem, które pomnaża zgorszenie. Polska przyjęła chrzest w czasie, gdy Kościół w dużej mierze był jeszcze niepodzielony na prawosławie (1054 rok) i kościoły protestanckie (1517 rok). Czy Jezus Chrystus nie wzywa nas do tego, byśmy chcieli nie tylko przeżyć, ale – w takiej mierze, w jakiej to jest możliwe – również przygotować wspólny obchód 1050-lecia tamtego wydarzenia?

5. Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia

Przeżywane przez nas uroczystości 1050. rocznicy Chrztu Polski łączą się w rozpoczynającym się roku liturgicznym z jeszcze jedną okolicznością. Jest nią Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia rozumiany jako objawienie się czynnej wiary, potwierdzonej na chrzcie świętym. „W tym Roku Świętym – pisze papież Franciszek – będziemy mogli doświadczyć otwarcia serc na tych wszystkich,

którzy żyją na najbardziej beznadziejnych peryferiach egzystencjalnych, które tak często świat stwarza w sposób dramatyczny. [...] Otwórzmy nasze oczy, aby dostrzec biedę świata, rany tak wielu braci i sióstr pozbawionych godności. Poczujemy się sprowokowani, słysząc ich wołanie o pomoc. Niech nasze ręce ścisną ich ręce, przygarnijmy ich do siebie, aby poczuli ciepło naszej obecności, przyjaźni i braterstwa. Niech ich krzyk stanie się naszym, tak byśmy razem złamali barierę obojętności, która często króluje w sposób władczy, aby ukryć hipokryzję i egoizm". (Bulla „Misericordiae vultus” 11.04.2015)

Ojciec Święty polecił, by Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia rozpoczął się 8 grudnia br., w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, a zakończył 20 listopada 2016 roku w uroczystość Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata.

W tym czasie połączymy intencje Ojca Świętego z ogólnopolskim aktem przyjęcia królowania Chrystusa i poddania się pod Jego Boską władzę. Uczynimy to w podkrakowskich Łagiewnikach 19 listopada 2016 roku, w przeddzień uroczystości Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata.

Zakończenie

Czeka nas zatem rok liturgiczny pełen duchowych wyzwań. Niech będzie on dla każdej i każdego z nas rokiem prawdziwie błogosławionym. Niech będzie czasem wdzięczności wobec Boga za wspaniałą, ponad tysiącletnią tradycję chrześcijańską naszego narodu; czasem odnowienia przymierza z miłosiernym Bogiem i poddania się powszechnemu panowaniu Chrystusa Króla Wszechświata. Niech stanie się okazją do pogłębienia synowskich więzi z Bogarodzicą, Matką Kościoła i naszą Matką. Niech będzie czasem radosnej nadziei dla młodych, którzy podczas Światowych Dni Młodzieży w Krakowie spotkają się z Ojcem Świętym Franciszkiem.

Na błogosławiony czas odnowy naszej tożsamości chrzcielnej w Roku Jubileuszowym wszystkim ochrzczonym i przygotowującym się do chrztu z serca błogosławimy.

Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce
obecni na 370. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie.

Chrzest Polski

Chrzest Polski to zwyczajowa nazwa rozłożonego w czasie procesu chrystianizacji Polski. Za datę chrztu Państwa Polan przyjmuje się dzień przyjęcia tego sakramentu przez księcia Mieszka I w roku 966. Proces ten zakończył się w XIV-XV wieku, kiedy to zaniknęły tradycje dawnych wierzeń, a Polacy masowo kultywowali zaczęli obrzędy chrześcijańskie. Wierzenia, które dominowały na ziemiach polskich przed chrystianizacją były w swojej naturze politeistyczne. Czczono duchy przodków, oddawano cześć siłom gwałtownej, nieokresanej natury. Obrazy bóstw były zazwyczaj tak wielorakie, że każde z istniejących nieopodal siebie plemion miało swoje indywidualne wyobrażenia o bogu.

W skutek zawierania ówczesnych małżeństw kobieta zobowiązana była do zmiany swojego pojęcia o bogu na takie, jakie panowało w plemieniu swojego wybranka. Te częste reorientacje w wierzeniach pociągały za sobą przymus przekonania o tym, że bóg czczony w jednym plemieniu jest równy, bądź też silniejszy od tego, który wielbiony jest w tym drugim. Taka dowolność w nadawaniu bytowi boskiemu mocy, i w stopniowaniu jej na swoistej skali nie występuje oczywiście w Chrześcijaństwie- religii monoteistycznej. Co ciekawe przekonanie politeistyczne podzielił również sam Mieszko I, gdy przechodząc na wiarę Chrystusową stwierdził, że bóg zwycięskich Niemców i Czechów zaliczał się do grona bogów silniejszych, i z racji tej należy mu się podporządkować.

Celowość przyjęcia chrztu opisać da się w kilku zasadniczych punktach. Po pierwsze istotne było zatrzymanie wzrostu wpływów niemieckich i ustanowienie suwerennej pozycji państwa Polan w chrześcijańskiej już Europie. Kolejnym ważnym celem miało być zbliżenie się z panami saskimi, co umożliwić miało wspólne działania wojenne przeciwko plemionom połabskim, np. Wieletom. I Wreszcie przyjęcie chrztu ułatwiło ugruntowanie sojuszu z państwem czeskim.

Dzięki temu sojusz czeskokowielecki został zneutralizowany, osłabiony, a niedługo potem Czesi przystali posiłki, i Mieszko zwyciężył Wichmana.

Mówiąc o celowości aktu chrztu nie możemy zapominać o tym, że dzięki symbolicznemu zjednoczeniu się z innymi Państwami Chrześcijańskimi, Mieszko I stał się władcą silnym, a jego książęcy mandat umocniony był teraz również poprzez religijne usankcjonowanie władzy.

Miejsce przyjęcia chrztu spowite jest do dzisiaj tajemnicą. Ośrodkami, które wymienia się jako prawdopodobne są: Poznań, Ostrów Lednicki, Ratyzbona, Rzym.

Przyjęcie przez Mieszka I chrztu miało znaczenie symboliczne. Proces chrystianizacji dokonał się, a obrzędy pogańskie przetrwały co prawda do czasów późnośredniowiecznych, ale w formie i ceremoniale szczątkowym w stosunku do ich pierwotnych kształtów. Warto dodać, że początkowo plan chrystianizacji skupił się na klasie urzędników państwowych, i na najważniejszych grodach. Kiedy proces ten się dokonał zaczęto tworzyć miejsca kultu i parafie na wsiach. Przyczyniło się to do rozpowszechnienia nowej wiary na coraz to większym obszarze. Proces chrystianizacji nie był jednak natychmiastowy i łatwy. Chrześcijaństwo wyparło co prawda stare, ale nie obywało się bez burzliwych konfliktów i bez tęsknoty za starymi wierzeniami.

ZZZOiT¹

Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.

Gawęda

Ponad tysiąc lat temu, a więc w bardzo zamierzchłych czasach, ziemie, gdzie znajduje się teraz... (tutaj należy podać nazwę miasta, w jakim odbywa się zbiórka) zamieszkiwali ludzie, żyjący inaczej niż my. Nie mieli oni telefonów ani komputerów, a ich domy znajdowały się nie na wielkich osiedlach, lecz w lasach, które niemal w całości pokrywały tereny naszego obecnego miasta. Byli to tak zwani Słowianie², których my dzisiaj jesteśmy potomkami.

W jednym z domostw w lesie mieszkał chłopiec o imieniu Dobrowoj. Był on mniej więcej w waszym wieku, uwielbiał bawić się w lesie i szukać przygód. Zarówno on, jak i cała jego rodzina oddawali cześć, czyli wierzyli i gorąco się modlili do boga o imieniu Świętowit. Często wspominali także swoich nieżyjących przodków, którzy według ich wierzeń przez cały czas się nimi opiekowali.

Pewnego dnia, tuż przed Nocą Kupały- bardzo ważnym słowiańskim świętem - w domu Dobrowoja pojawił się jego dobry kolega- Ciechośław. Chłopców od wielu lat łączyła prawdziwa przyjaźń, zawsze mówili sobie o swoich sekretach. Dobrowoj był pewien, że Ciechośław chce razem z nim przygotować strój na nadchodzące święto, jednak chłopiec nie wydawał się tym zainteresowany. Zamiast tego, postanowił wyznać Dobrowojowi swój sekret. Otóż zarówno on, jak i cała jego ogromna rodzina, nie mieli zamiaru już nigdy obchodzić Nocy Kupały i innych słowiańskich świąt. Zamierzali zacząć zupełnie nowe życie. Najważniejszą ze zmian miało być przyjęcie przez nich wiary w innego Boga, który podobno był o wiele silniejszy od Świętowita i bardzo kochał wszystkich ludzi.

Słowa kolegi bardzo zadziwiły Dobrowoja. Jak to, myślał, Ciechośław miałby zmienić całe swoje życie, nie składać już ofiar przodkom? Z drugiej strony jednak Bóg, który kocha wszystkich ludzi, wydawał mu się kimś fascynującym! Postanowił podzielić się swoimi przemyśleniami z rodzicami. Oni zaś, po długich naradach, postanowili dowiedzieć się czegoś więcej na temat tego nowego Boga.

¹ ZZZOiT - zuchowe znaki, zwyczaje, obrzędy i tajemnice

² Drużynowy może sprawdzić, jakie dokładnie plemię zamieszkiwało dany teren i posłużyć się tą nazwą.

Rozpytując wszystkich w osadzie, dotarli do pewnego człowieka, który dopiero od paru dni był w wiosce. Tytułował się on misjonarzem, kapłanem nieznanego im jeszcze Bóstwa. Opowiedział im wiele o swojej religii, a oni, poruszeni jej pięknem, postanowili ją przyjąć. Chcieli nawet złożyć mu już, zaraz ofiarę z płodów rolnych, jednak misjonarz nie chciał tego. Wytłumaczył im, że aby zostać chrześcijaninem, należy przyjąć chrzest, do czego należy się jednak przygotować. Rodzina Dobrowoja postanowiła natychmiast je rozpocząć.

Pytanie po gawędzie: Drogie zuchy, czy chcecie prześledzić dalsze losy tych ludzi?

Majsterka.

Zuchy dowiadują się, że będą aktorami w teatrze. Ich zadaniem będzie jak najwierniej odwzorować historię rodziny Dobrowoja. Ponieważ są zdolne i pracowite, same wykonają potrzebne rekwizyty.

Przedmioty do wykonania wraz z materiałami:

- Figurka Świątowita – drewno, tektura, farby;
- Słowiańskie stroje – prześcieradła, ewentualnie farby;
- Strój misjonarza – prześcieradło, farby;
- Scenografia - kartony, kolorowe bloki, pastele i farby³.

Zuchowy teatr

Przyboczny mówi o sobie, iż jest scenarzystą całego spektaklu (należy wyjaśnić użyte przez niego pojęcie!). Sięga do plecaka lub torby i okazuje się, że jego scenariusz zaginął. Zuchy muszą stworzyć go od nowa.

Należy podzielić dzieci na szóstki. Każda z szóstek musi napisać scenariusz fragmentu sztuki poświęconej dziejom rodziny Dobrowoja. Przyboczny, w ramach „pokuty” za zgubienie scenariusza, pilnuje pracy szóstek. Sztuka może składać się z wielu fragmentów, nie mogą one być jednak zbyt długie, by podczas prezentacji jednej z szóstek, pozostałe zuchy nie nudziły się. Dzieci mają pewną dowolność w kształtowaniu tego, co dalej wydarzyło się w rodzinie Dobrowoja. Obowiązują jedynie poniższe ograniczenia:

- Sztuka nie może zawierać scen zbyt brutalnych ani wulgarnych wyrazów;
- Przynajmniej część rodziny Dobrowoja (w tym on sam) musi przyjąć chrzest;
- Musi istnieć scena zawierająca rozmowę misjonarza z rodziną nt. zasad nowej wiary.

Szóstkowi (pod czujnym okiem przybocznego) dbają o to, by prezentowane wydarzenia tworzyły spójną całość.

³ Jeśli pogoda jest zadowalająca, spektakl może zostać odegrany na dworze.

Po napisaniu sztuki odbywa się próba generalna i główne przedstawienie. Warto omówić z dziećmi także zasady zachowania obowiązujące w teatrze. Jeśli rodzice i dzieci wyrażają na to zgodę, spektakl można nagrać.

Krąg Rady

Należy omówić z dziećmi ich sztukę, nagrodzić punktami do współzawodnictwa osoby, które były szczególnie zaangażowane. Drużynowy powinien także zainicjować dyskusję o tym, jakie obawy mogła mieć rodzina Dobrowoja, co zmieniło się w ich życiu oraz wytłumaczyć, że Chrzest Polski był długotrwałym procesem,

podczas którego wiele rodzin podobnych do rodziny Dobrowoja przyjęło nową religię.

Zadanie między zbórkowe

Zuchy otrzymują zaszyfrowaną kodem gromady wiadomość, by dowiedziały się:

- Kim był Mieszko I;
- Od kogo Polska przyjęła chrzest;
- Jakie konsekwencje miało to wydarzenie dla Polski.

Na następnej zbiórce należy omówić ich odpowiedzi i nagrodzić zuchy, które zdobędą informacje.

ZZZOiT

Obrzędowe zakończenie zbiórki.

Rozpoczęcie zbiórki

W sposób przyjęty w drużynie.

Gawęda

Dawno temu, gdy kraj w którym obecnie mieszkamy, posiadał inne wierzenia niż chrześcijaństwo, żyły tu plemiona słowiańskie wierzące w Świętowita. Posłuchajcie zatem wiary przodków naszych:

Zdarzyło się to dawno, dawno temu, niedługo po stworzeniu świata. W małej wiosce otoczonej gęstymi lasami pomieszkiwała z rodzicami młoda dziewczyna. Źródła nie podają niestety jej imienia, ale wiadomo, że była bardzo rozumna i sprytna, a przy tym nad wyraz piękna i powabna.

Razu pewnego, o bladym świcie, niewiasta wybrała się do lasu nazbierać grzybów. Ledwo tylko zdążyła opuścić wioskę, przemierzyć pole i między drzewa się zagłębić, zerwał się wiatr okrutny, a z nieba polały się strugi deszczu. Szukając schronienia przed ulewą dziewczyna zatrzymała się pod rozłożystym drzewem. A jako że dzień wstawał ciepły i słoneczny, umyśliła zdjąć z siebie ubranie i schować je do koszyka na grzyby, żeby nie zmokło. Jak postanowiła, tak uczyniła i rozebrawszy się do naga, starannie złożyła odzienie i ukryła je pod drzewem w koszyku.

Po pewnym czasie, gdy deszcz przestał padać, roztropne dziewczę ubrało się i zagłębiło w las w poszukiwaniu grzybów. Nagle zza jednego z drzew wychynął kudłaty kozioł o sierści czarnej jak smoła i mokrej od deszczu, który po chwili przeobraził się w zgarbionego starca z długą, siwą brodą. Dziewczynie szybciej serce bić poczęło, rozpoznała bowiem w starcu Welesa, boga magii, zjawisk nadprzyrodzonych i zaświatów.

„Nie lękaj się”, rzekł Weles, dostrzegając strach w jej pięknych ciemnych oczach. „Chciałem tylko zadać ci pytanie – jakich czarów użyłaś, by pozostać suchą podczas takiej ulewy, jaka właśnie przetoczyła się nad lasem?” Rozumna niewiasta zastanowiwszy się chwilę, odrzekła: „Jeśli zdradzisz mi sekrety swojej magii, ja powiem ci, jak nie dałam się zmoczyć ulewie.” Będąc pod wrażeniem jej urody i wdzięku, Weles zgodził się nauczyć ją wszystkich swoich sztuk magicznych. Kiedy dzień chylił się już ku zachodowi, Weles zakończył powierzać pięknej dziewczynie sekrety, a ona opowiedziała mu, jak to zdjęła ubranie, schowała

je do koszyka i ukryła pod drzewem, gdy tylko rozpętała się ulewa.

Weles zorientowawszy się, że został sprytnie oszukany, wpadł we wściekłość. Mógł jednak winić tylko siebie. A młoda niewiasta, poznawszy w ten sposób tajemnice Welesa, została pierwszą na świecie czarownicą, która z czasem mogła swą wiedzę przekazać innym.

Panował nad nimi Mieszko I, który pokochał Dobrawę z dynastii Przemyślidów. Jednak postawiła ona jeden warunek przed przyjęciem ślubowania dożgonnej miłości i wierności. Otóż to była ona chrześcijanką, więc taki oto warunek postawiła: „wyjdę za ciebie, jeżeli przyjmiesz moją wiarę”. Jako że Mieszko nie znał wiary chrześcijańskiej, a bardzo chciałby ją poznać, Dobrawa wymyśliła grę dla niego, czy zechcecie wziąć także w niej udział?

Na podstawie legendy **O pierwszej czarownicy** zamieszczonej na www.rodzimawiara.org.pl.

Gra terenowa

Punkt 1

Na punkcie pierwszym harcerze otrzymują do rozszyfrowania wiadomość z pytaniem. „Jakiego kraju chrześcijańskiego księżniczką byłam. Podpisano Dobrawa”. Pytanie to powinno zostać zaszyfrowane w ulubionym szyfrze drużyny.

Punkt 2

Na punkcie drugim uczestnicy spotykają księżniczkę Dobrawę, która prosi aby wykonali kapliczkę z materiałów, które znajdują niedaleko. Kapliczki należy przenieść do harcówki lub rozebrać aby uchronić przed profanacją.

Punkt 3

Na punkcie trzecim Bolesław I Srogi (ojciec Dobrawy) wypowie te słowa „Mości państwo ważnym aspektem naszej religii jest pomaganie potrzebującym dlatego też proszę pomóż-

cie temu biedakowi w potrzebie”. Poszkodowany powinien symulować złamanie nogi, którą to złamał przez pędzący powóz, który zbiegł z miejsca zdarzenia. Powinna też być na tym punkcie osoba symulująca szok (żona, siostra, brat itp.).

Punkt 4

Na punkcie czwartym uczestnicy gry spotykają samego Mieszka I, który będzie miał dla nich dwa zadania:

- Streścić mu punkty, które przebyła drużyna w aspekcie chrześcijaństwa
- Mieszko nie za bardzo jest przekonany do zrzeczenia się wiary przodków. Patrol powinien namówić go do przyjęcia nowej wiary posiłkując się informacjami zebranymi podczas gry oraz wiedzą własną.

Podsumowanie zbiórki i obrzędowe zakończenie

Pod znakiem Orła Białego

Rozpoczęcie zbiórki

W sposób przyjęty w drużynie.

Gawęda

Przed wiekami, gdy ziemie między dwiema pięknymi rzekami Wisłą i Odrą pokrywały nieprzebyte bory, w których łatwiej było spotkać tura czy niedźwiedzia niż myśliwego, w poszukiwaniu nowego miejsca osiedlenia przywędrowały tu plemiona słowiańskie. Na ich czele jechali trzej rodzeni bracia: pogodny, płowowłosy Lech, bystry i ruchliwy Czech oraz milczący Rus. Po długiej wędrówce puszcza przerzedziła się i oczom wędrowców ukazała się piękna kraina poprzecinana pagórkami i jeziorami, w których odbijał się błękit nieba. Niezwykły widok zachwycił braci, szczególnie zaś ujął serce Lecha. Na jednym z pagórków bracia dostrzegli rozłożysty dąb, a na nim swoje gniazdo zbudował biały orzeł. Ten piękny ptak, na widok zbliżających się ludzi, rozpostarł skrzydła i wzbił się w powietrze. Lech uznał to za znak, by tu osiaść na stałe i założyć swój gród.

Biały orzeł, którego widział na tle zachodzącego purpurą słońca, obrał sobie Lech za godło państwa, zaś gród, który zbudował w tym miejscu, nazwał Gniezdnem. I tak na wiele wieków biały orzeł na czerwonym polu łopoczący na chorągwiach prowadził polskich rycerzy, a później żołnierzy do walki o chwałę lub wolność naszej ojczyzny. Pozostał także gród gnieźnieński, w którym jako w pierwszej stolicy Polski zamieszkiwali nasi pierwsi książęta i królowie.

Tu rozstali się bracia. Czech wyruszył na południe, zaś Rus na wschód i tam założyli swoje państwa, które od ich imion nazwano Czechami i Rusią. Zaś Polaków nasi sąsiedzi przez długie lata nazywali Lechitami, widząc w nas zapewne potomków legendarnego Lecha.

Na podstawie legendy **O Lechu, Czechu i Rusie**
zamieszczonej na www.kultura.benedyktyni.com.

Gra terenowa

Zastępy otrzymują mapę z zaznaczonymi 8 punktami gry. Kolejność dostawiania się do punktów musi być wcześniej ustalona. Na każdym punkcie na uczestników czeka prowadzący z zadaniem i z wycinkiem informacji o historii Polski.

Punktu 1. Mieszko I

Książę Polski z dynastii Piastów, władca Polan.

Walczył o Pomorze Zachodnie zajął ziemie aż po rzekę Odrę. Z Czechami walczył o Śląsk.

W roku 965 poślubił Dobrawę, księżniczkę czeską.

W roku 966 miał miejsce chrzest dworu Mieszka I (tzw. Chrzest Polski).

Uczniowie Jezusa zostali powołani przez Niego do określonego stylu życia. Chrześcijan charakteryzuje m.in. umiejętność przebaczenia, pomagania innym oraz odnajdywania czasu na modlitwę indywidualną lub wspólnotową.

W tym zadaniu uczestnicy wypisują cechy charakteryzujące uczniów. Na środku arkusza papieru prowadzący zapisuje „Uczeń Jezusa”. Uczestnicy otrzymują trzy kartki samoprzylepne, na których zapisują wymyślane przez siebie cechy. Po wyznaczonym czasie, każdy uczestnik odczytuje zapisane cechy i je argumentuje. Kartki uczestnik przykleja na kartkę wokół głównego hasła. Jeśli jakaś cecha się powtarza, przyklejamy ją pod umieszczoną już cechą.

Punkt 2. Bolesław Chrobry

Syn Mieszka I, księcia Polski i Dobrawy, księżniczki czeskiej.

W roku 1000 miał miejsce Zjazd

Gnieźnieński i utworzenie pierwszych w Polsce biskupstw (w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu).

Wojny prowadzone w latach 1002-1018 ostatecznie zakończyły się zawarciem pokoju w Budziszynie oraz zajęciem Mińska i Łużyc.

Uczestnicy na dużym arkuszu papieru otrzymują krzyżówkę oraz na kartce papieru w formacie 4A pytania do krzyżówki (Załącznik 1a i 1b). Zadaniem harcerzy jest rozwiązanie krzyżówki oraz odczytanie hasła.

Punkt 3. Kazimierz Odnowiciel

Po objęciu tronu próbował wzmocnić znaczenie władcy, ale to nie spodobało się możnowładcom, jego konkurentom.

Książę został wygnany na Węgry, skąd później wyjechał do Niemiec.

Czas jego nieobecności okazał się dla kraju okresem poważnego kryzysu politycznego w lak o władzę.

W 1039 roku Kazimierz powrócił do Polski, pokonał wrogów, przeprowadził wiele dobrych reform i odzyskał utracone ziemie Mazowsza. Właśnie dlatego historia nazwała go Odnowicielem.

Książę Kazimierz przeniósł stolicę Polski z Gniezna do Krakowa.

Harcerze otrzymują kartkę z wydrukowanym Załącznikiem 2. Zadaniem uczestników jest wskazać drogę,

którą wracał do Polski król Kazimierz. Przechodził przez pola z liczbą podzieloną przez 5. Gdzie dziś znajdują się na mapie państwa, w których przebywał król na wygnaniu? Przygotuj wcześniej mapę Europy, by harcerze mogli wskazać te państwa (Węgry, Niemcy).

Punkt 4. Władysław II Jagiełło

Wielki książę litewski, a od 1386 roku – król Polski.

W 1385 zawarł Polską unię w Krewie, dzięki czemu na Litwę dotarło chrześcijaństwo.

Prowadził wojnę z zakonem krzyżackim (1409-1411), dowodził wojсками polsko-litewskimi w bitwie pod Grunwaldem.

Zapytaj się uczestników gry co wiedzą o zakonie krzyżackim. Następnie daj im kartkę papieru z wydrukowanym lub przepisany Załącznikiem 3. Zadaniem harcerzy jest wypisać co trzecią literę z przesłankiwanki, a dowiedzą się, jak nazywał się autor najbardziej znanej książki o Krzyżakach. Jeśli domyślasz się, że odpowiedź będzie banalna w taki sam sposób zaszyfruj jak nazywał się mistrz zakonu krzyżackiego, który zginął podczas bitwy pod Grunwaldem (Ulryk von Jungingen).

Punkt 5. Zygmunt I Stary

Był wielkim przyjacielem artystów i ludzi nauki. Dzięki niemu w polskiej

sztuce i architekturze na dobre zdomował się renesans.

Jego żona – królowa Bona – Była Włoszką. Dzięki jej znajomościom Zygmunt Stary Sprowadził do Polski najlepszych artystów zachodniej Europy.

Za rządów Zygmunta przebudowano Zamek Królewski w Krakowie. Pamiątką po tym królu na Wawelu jest Kaplica Zygmuntowska.

Przyjął hołd lenny Albrechta, protestanckiego księcia Prus. To wydarzenie z 1525 roku przeszło do historii pod nazwą hołd pruski.

Portret króla Zygmunta Augusta znajduje się na jednym z polskich banknotów, zapytaj uczestników zbiórki czy wiedzą, na którym? Zadaniem harcerzy będzie zaprojektowanie własnego banknotu z wizerunkiem króla Zygmunta i moneta z wizerunkiem królowej Bony.

Punkt 6. Rozbiory

W 1772 r. dochodzi do pierwszego rozbioru Polski. Uczestniczą w nim Rosja, Prusy i Austria.

W celu ratowania Rzeczypospolitej król Stanisław August Poniatowski zwołuje sejm, który 3 maja 1791 r. przyjmuje ustawę zasadniczą (konstytucję).

Rok 1793 przynosi drugi rozbiór z uczestnictwem Rosji i Prus.

Przeciw Rosji i Prusom występuje społeczność Polska pod dowództwem Tadeusza Kościuszki. Dochodzi min. do bitwy pod Racławicami oraz powstania w Warszawie i Wilnie. Przegrana bitwa pod Maciejowicami doprowadziła do upadku powstania i wzięciu do niewoli Kościuszki.

Ostatecznie Rzeczypospolita Obojga Narodów upada w 1795 r. i znika z map Europy na 123 lata (w ostatnim rozbiórce uczestniczą Rosja, Prusy i Austria).

Zapytaj uczestników z jakimi osobami lub symbolami kojarzą im się Polska. Wyjaśnij, że podczas zaborów Polacy nie mogli używać swojego języka, pisać nim, oddawać czci symbolom, a zaborcy robili wszystko, by kultura polska przepadła. Podziel patrol na dwie grupy i rozłóż przed nimi karty z Załącznika 4a - 4b w taki sposób, by obrazki były przykryte. Uczestnicy zbiórki zagrają wszystkim znane memory. UWAGA: odkrycie dwóch takich samych kart wiąże się z ich nazwaniem na głos np. flaga, orzeł, Konstytucja 3 Maja etc. Jeśli grupa nie jest w stanie nazwać obrazków musi je zakryć.

Punkt 7. II wojna światowa

1 września 1939 r. niemieckie wojska wkraczają na teren Rzeczypospolitej Polskiej. Tym wydarzeniem rozpoczyna się II wojna światowa.

Wojna objęła zasięgiem całą Europę, wschodnią i południowo-wschodnią Azję, północną Afrykę, część Bliskiego Wschodu i wszystkie oceany. Według różnych szacunków zginęło w niej od 50 do 78 milionów ludzi. Na terenach Polski III Rzesza prowadziła politykę terroru i ludobójstwa.

Podczas Konferencji poczdamskiej w 1945 r. przywódcy USA, Wielkiej Brytanii oraz ZSRR wyznaczyli nowe linie graniczne Polski.

Punkt powinien znajdować się w pomieszczeniu, jednak uczestników wita się przed zamkniętymi drzwiami do tego pomieszczenia. Uczestnicy nie otrzymują od razu wiadomości z tekstem. Prowadzący wyjaśnia, że zaraz wejdą do posterunku gestapo. Ich zadaniem jest wkraść tyle koper ile tylko zdołają przez 1 minutę. W pomieszczeniu znajdują się funkcjonariusze gestapo (2-3 osoby), którzy mają zakryte oczy. Mogą tylko nasłuchiwać. Ich zadaniem jest łapanie uczestników gry, by wykraść jak najmniej kopert. Koperty muszą być umieszczone w widocznych miejscach po całym pomieszczeniu. W jednej z nich należy umieścić fragment historii Polski. Uczestnicy mają tylko 3 próby, po 1 minucie.

Punkt 8. Jan Paweł II

16 października 1978 r. Karol Wojtyła zostaje wybrany na papieża. Przyjmuje imię Jan Paweł II.

14 sierpnia 1980 r. w Stoczni Gdańskiej dochodzi do podjęcia strajku przeciwko komunistycznej władzy, którym przewodniczy Lech Wałęsa – późniejszy prezydent Polski.

12 grudnia 1981 r. wprowadzono w Polsce stan wojenny, który zablokował życie kulturowe, polityczne oraz gospodarcze. Opozycja władzy komunistycznej trafia do więzień. Stan wojenny został zniesiony w lipcu 1983 r.

4 kwietnia 1989 r. w Warszawie dochodzi do obrad między władzą komunistyczną a opozycją. Te obrady są nazywane "Okrągłym Stołem" i uznaje się je, jako początek zmian ustrojowych w Polsce.

Uczestnicy będą potrzebowali: duży arkusz papieru, kredki, ołówki, kartka papieru A4 z wydrukowaną klatką „taśmy filmowej”, kolorowe paski papieru, krótką biografię Jana Pawła II na kartce A4.

Prowadzący odczytuje biografię Karola Wojtyły. Uczestnicy dziel się wydarzeniami z życia świętego Polaka (mogą to być wydarzenia najważniejsze lub najbliższe ich sercu). Po rozdaniu kartek papieru A4 z wydrukowaną klatką „taśmy filmowej” uczestnicy dowolną techniką plastyczną przedstawiają wybrany przez siebie wydarzenie.

Pamiętajcie o nadaniu tytułu i napisów końcowych.

Po zakończeniu czasu na tworzenie scen, uczestnicy sklejają chronologicznie klisze. Następnie, autorzy swoich prac opowiadają co przedstawia dana klisza. Taką taśmę filmową można złożyć, zawiązać sznurkiem i skuć do biblioteczki drużyny.

Podsumowanie gry

Przy podsumowaniu harcerze sami, na podstawie zdobytej wiedzy, opowiadają na forum o historii państwa polskiego. Na podsumowanie przygotuj z kilku arkuszy papieru (które podziel na pół) linię czasu i wypisz na niej najważniejszą datę z każdego punktu. Zastępy za pomocą taśmy przyczepiają kartki, które otrzymali na punktach w odpowiednich miejscach.

Podsumowanie zbiórki i obrzędowe zakończenie

Zadanie międzyzbiórkowe

„Jakie jeszcze wydarzenia była ważne dla historii naszego kraju?” Niech z taką myślą chodzą nasi podopieczni przez najbliższy tydzień. Na kolejną zbiórkę, każdy uczestnik przynosi kartkę z jedną datą ważnego dla Polski wydarzenia. Dzięki temu, linia czasu zapełni się kolejnymi ciekawostkami.

Załącznik 1a

1. Ptak i czarnych, błyszczących piórach.
2. Dorosła Marysia.
3. Bez niej nie sposób nakręcić film.
4. Przyrząd w kształcie wielkich oczu, ułatwia oglądanie oddalonych przedmiotów.
5. Przeciwnieństwo słowa: lewy.
6. Jeden z objawów przeziębienia.
7. Ozdoba w uchu kobiety.
8. Roślina mająca czerwone lub żółte ostre w smaku owoce.
9. Kierunek poruszania się statku lub samolotu.
10. Terytorium zamieszkiwane przez naród.
11. Mały statek lub miasto polskie.
13. Dźwięk ostrzegający przez niebezpieczeństwem.
14. Duże zwierzę roślinożerne o niezgrabnym ciele, żyjące w Afryce.
14. Utwór muzyczny przeznaczony na orkiestrę.
15. Taniec na $\frac{3}{4}$
16. Przeciwnieństwo słowa: mniejszość.
17. Nieumiarkowanie w jedzeniu.
18. Urządzenie wprawiające maszyny w ruch.

Załącznik 1b

1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

9.				
10.				
11.				
12.				

13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								

Załącznik 2

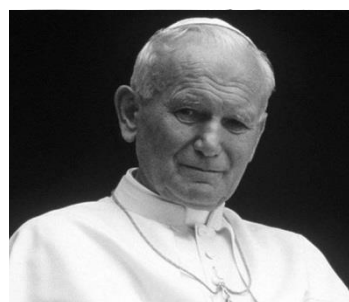
5	75	45	73	66	87	23	72	75	96	83	23	64	76	56
12	60	34	36	76	98	57	36	88	30	87	34	65	87	65
14	45	67	87	34	66	54	87	23	76	98	65	37	29	96
7	90	45	25	4	87	36	67	34	76	3	45	98	4	6
5	87	44	40	33	65	8	53	6	78	45	23	76	22	5
45	33	23	5	87	5	42	44	7	9	34	76	22	65	76
2	33	34	25	38	1	23	66	45	78	97	45	33	27	87
75	46	73	45	90	23	72	75	96	83	23	64	76	56	45
45	65	33	56	10	87	36	67	34	76	3	45	98	4	6
4	55	34	6	15	35	15	4	23	6	56	88	76	26	8
6	44	45	66	72	18	40	72	75	96	83	23	64	76	56
2	73	40	87	33	62	10	36	88	30	87	34	65	89	65
39	88	36	75	66	97	55	87	23	76	98	65	37	29	96
22	34	57	68	75	33	50	35	41	33	65	40	33	65	34
25	66	53	87	45	89	77	35	36	67	34	76	3	34	22
75	96	83	23	64	43	22	25	72	75	96	83	23	43	22
76	3	45	98	4	42	33	35	90	10	40	4	23	6	56
40	33	65	22	34	57	68	76	33	43	35	96	83	23	64
34	76	3	45	98	4	98	57	36	88	55	53	6	78	45
67	87	34	66	54	87	45	65	33	33	60	87	34	65	89
40	33	65	6	44	45	66	72	45	22	65	98	57	36	88

Załącznik 3

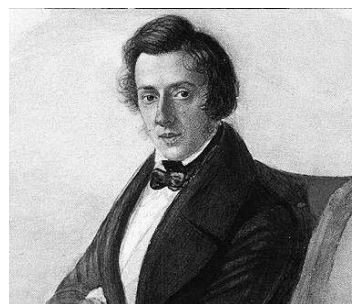
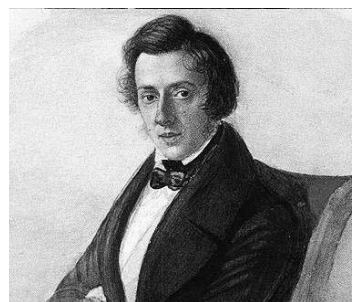
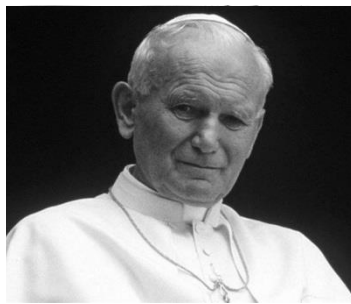
H	D	F	E	F	D	N	W
			Y	G	H	R	E
			S	D	K	H	D
			Y	I	H	A	S
			J	E	W	V	N
F	S	I	K	U	K	O	B
E	S	D	W	H	G	I	S
	A	S	Z	D	F	C	H

Źródło fotografii: Muzeum Narodowe w Kielcach

Załącznik 4a

Załącznik 4b

Dagome iudex

Przygotowania

Harcówka Harcówkę należy możliwie zaciemnić. Jeśli posiada okna, zbiórka powinna się odbyć po zmroku, by nadać lepszy klimat wydarzeniu. Na środku ustawiamy świecznik i przed wpuszczeniem uczestników do środka zapalamy 5-6 świeczek. Włączamy muzykę słowiańską lub podobną, np. utwór „Wiedźmin” z filmu o tej samej nazwie. W możliwie niewidocznym miejscu pośrodku montujemy lampkę lub latarkę.

Stroje Zastępowi ubierają się w szaty słowiańskie. Można w tym celu wykorzystać szare koce ze sprzętu obozowego czy płótna namiotowe. Drużynowy gra rolę księcia Mieszka. Ma podobny strój do zastępowych, a dodatkowo na głowie diadem.

Mapy dla każdego zastępu z opisaną kolejnością punktów

Punkty gry Na trasie rozstawiamy 4 punkty:

1 Punkt: Trening przed Cedynią

Punktowy: drużynowy. Rozstawiamy stanowisko strzeleckie z łuku. Aby uatrakcyjnić zadanie, montujemy tarczę na sznurku rozpiętym między

drzewami. Prowadzący punkt porusza w miarę możliwości ruchem jednostajnym tarczę w obie strony.

2 Punkt: Dagome iudex

Do tego punktu najlepiej przygotować miejsce ogniskowe, kilka rozgałęzionych patyków jak do grilla i folię aluminiową. Ponadto bierzemy воск lub dużą świecę, kilka ziemniaków, sznurek i nożyki.

3 Punkt: Handel wymienny

Na dużym boisku lub chodniku rysujemy patykiem lub kredą szachownicę. Do punktu wykorzystujemy zwierzęta z gry „Farmer”. Można również wyciąć odpowiednią ich ilość. Króliki: 28 szt., owce 14 szt., świny 5 szt., krowy: 2 szt., konie: 2 szt.

4 Punkt: Piśmiennictwo

Ukrywamy 4 części podartego dokumentu w okolicy dla każdego zastępu (każdy ma z góry przypisany swój kolor).

Rozpoczęcie zbiórki

Uczestnicy wchodzi do ciemnego pomieszczenia (pałą się tylko świece). Zbiórka ta nie rozpoczyna się w tradycyjny harcerski sposób.

Siadajcie wojowie. Chciałbym się dziś z wami podzielić historią mego prapradziada:

Dzień był uroczysty i wymagał wystawności. Oto najstarszy syn mego prapradziada Piasta i jego żony Rzepichy siedem lat ukończył, a starym obyczajem należało postrzyżyn dokonać i imię młodzikowi nadać. Właśnie sposobiono się do tego obrzędu, gdy Rzepicha, wyrzawszy na dwór, zawołała:

- Jeszcze jacyś nieoczekiwani goście ku nam zdążają.

Rzeczywiście, od strony Gniezna zbliżało się dwóch nieznanych wędrowców. Odziani w luźne, płócienne szaty, wsparci na długich laskach, okryci kurzem, wyglądali na wielce utrudzonych. Stanęli w progu Piastowej chaty, życzyli pokoju domownikom, a potem jeden z nich tak przemówił:

- Daleką mamy za sobą drogę i jeszcze dalszą przed sobą. Pozwólcie tedy nam trochę odpocząć i kubkiem zimnej wody pragnienie ugasić. Byliśmy u bram książęcego dworu w Gnieźnie o gościnę prosić, ale książę Popiel kazał nas służbie z grodu wypędzić.

Pokłonił się Piast przybyszom i gestem do środka zaprosił.

- Moja chata przed wami otwarta - rzekł. - A i dzień dziś niezwykajny. Nasz pierworodny syn siedem lat kończy, spod opieki matki pod ojcowską przechodzi i jego postrzyżyny wnet się odbędą. Radzi będziemy, jeśli razem z nami przy stole zasiadziecie i udział w uroczystości weźmiecie.

- Dziękujemy za gościnność - odpowiedzieli - i chętnie razem z wami będziemy się radować.

Zmywszy z siebie podróżny kurz, wnet miejsce przy stole zajęli. Gdy zaspokoili pierwszy głód i pragnienie ugasil, nastąpił obrządek postrzyżyn.

Rzepicha wprowadziła do izby ubranego w lnianą koszulkę syna i przed Piastem z nim stanęła. Jasne włosy opadały chłopcu na ramiona i czoło, na twarzy malowało się wzruszenie. Chłopiec upadł ojcu do stóp, oddając się w ten sposób pod jego pieczę. Piast podniósł go, wodą źródlaną skropił i po nożyce sięgnął. Potem ujął w palce pukiel włosów nad czołem i z powagą wielką go odciął. Dokonawszy tego, zwrócił się do przybyszy:

— Niech i wasze ręce uczynią to samo, a usta wypowiedzą imię, jakie odtąd syn mój nosić będzie.

Z powagą, równą ojcowskiej, obaj przybysze dokonali ceremonii postrzyżyn, a starszy z nich rzekł przy tym:

- Niech imię jego będzie Siemowit. Następnie wykonał nad głową chłopca znak jakiś nieznany, jakby chcąc nim słowa swoje potwierdzić.

Kolejno podchodzili teraz do Siemowita pozostali goście i każdy pasemko włosów odcinał. Po dokonaniu postrzyżyn zaczęły się pieśni obrzędowe, a potem wszyscy udali się na cmentarz leżący nieopodal, by duchy przodków uczcić. Gdy powrócili znowu do Piastowej izby, tajemniczy przybysze zaczęli się żegnać. Podziękowali za gościnę, uczynili nad chatą Piasta i Rzepichy ten sam znak, jaki nad głową chłopca nakreślili, i podążyli w dalszą drogę.

Kim byli, skąd przyszli i dokąd prowadziła ich dalsza droga – nie wiadomo. Na pewno jednak nie byli zwykłymi wędrowcami, skoro po ich odejściu okazało się, że jadła nic nie ubyło, choć przecie przez długi czas ucztowano.

A tymczasem Siemowit, mój pradziad, rósł w zdrowiu i poważaniu u ludu, który po śmierci Popiela na tron go powołał.

Na podstawie **Legendy o Piaście Kołodzieju i Tajemniczych Wędrowcach** Mariana Orłóń

Prowadzący zbiórkę dodaje: Wiele nad tym zdarzeniem myślałem w kontekście teraźniejszości. Czekają nas wielkie zmiany, drodzy wojowie. Chcę zobaczyć, czy będziecie w stanie udźwignąć to brzemię. Przygotowałem dla każdego oddziału (zastępu) zadanie, które koordynuje wasz dowódca lub ja osobiście.

Gra terenowa

Trening przed Cedynią

Drużynowy: Wojowie, chciałbym sprawdzić Wasze umiejętności łucznicze. Do tej pory strzelaliście jedynie do nieruchomego celu. Rzadko się zdarza, by Perun poraził wroga, by ten stał nieruchomo. Zazwyczaj się przemieszcza. To samo przećwiczymy teraz z tarczą.

Drużynowy zapisuje liczbę trafień do tarczy (nie musi być konkretny punkt w niej). Każdy z uczestników ma 5 strzałów.

Dagome iudex

Zastępowy: Wojowie, idzie nowe. Musimy się nauczyć korzystać z nowych oznaczeń. Piernacz i nacięte

witki są już zbyt znane i łatwe do podrobienia. Od dzisiaj będziemy w postowaniu używać pieczęci.

Na rozwidlony patyk trzeba nałożyć folię aluminiową i uformować ją w miskę z dzióbkiem. Wkładamy do niej trochę wosku i topimy nad ogniem. W tym czasie każdy kroi ziemniaka na pół i z drugiej połówki rzeźbi symbol. Kiedy to jest gotowe, wylewa na nienaruszoną połowę wosk i przyciska go wyrzeźbioną częścią kartofla. Po zastygnięciu zastępowy ocenia staranność i estetykę wykonania przyznając 1-5 pkt.

Handel wymienny

Uczestnicy rozstawiają się na szachownicy możliwie daleko od siebie.

Każdy dostaje tylko jeden rodzaj zwierzęcia. Wygrywa ten, który ma wszystkie rodzaje zwierząt. Zwierzęta można zdobyć od innych handel wymienny według przelicznika (np. 1 świnia za 4 króliki) lub od zastępowego, który stoi w jednym ze środkowych pól i jednorazowo każdemu może przyznać owcę.

Piśmiennictwo

Zadaniem zastępu jest odnalezienie odpowiedniego tekstu w jak najszyszym czasie. W okolicy są ukryte 4 fragmenty ich tekstu, który zbierają w odpowiednim kolorze. Zastępowy liczy stoperem czas do skompletowania tego tekstu.

Podsumowanie zbiórki i obrzędowe zakończenie

Wyjdź w świat, zobacz, pomyśl, pomóż czyli działaj!

Przeprowadźcie kuźnicę pt. „Wzrastam jak roślinka!”, korzystając z tekstów zamieszczonych na stronach 36-37 i poszerzając znajomość zagadnienia na podstawie samodzielnie znalezionych artykułów, książek, filmów lub spotkań ze specjalistami z dziedziny etyki, filozofii, teologii. Celem kuźnicy jest wewnętrzna refleksja i nauka wyrażania własnych odczuć oraz opinii.

Przeprowadźcie dyskusję na wybrany temat, korzystając z tekstu zamieszczonego na stronie 37 i poszerzając znajomość zagadnienia na podstawie samodzielnie znalezionych artykułów, książek, filmów lub spotkań ze specjalistami. Wybierzcie jedną z form dyskusji prezentowanych na stronie 35. Konkretny temat dyskusji możecie sformułować na podstawie pytań zamieszczonych pod tematem.

Korzystając z cytatów zamieszczonych w Załączniku 1 znajdźcie i podkreście w tekstach źródłowych wyrażenia: prawdy wiary, noc wiary, depozyt wiary, moc wiary i światło wiary. Na arkuszu papieru wypiszcie, o jakich aspektach wiary mowa w tekstach. W grupach wybierzcie przykłady świętych lub błogosławionych, a następnie wykażcie, że wiara i chrzest daje moc do wypełnienia trudnych zadań. Na koniec scharakteryzujcie zjawisko wybuchowości w uznawaniu prawd wiary.

Charakterystyka różnych form dyskusji

Dyskusja sokratejska to forma rozmowy na temat problemu. Jej uczestnicy koncentrują się na krytycznym myśleniu i otwartych pytaniach. Jest formą dochodzenia do prawd i wymaga twórczego podejścia.

Debata to dyskusja, w której dwa zespoły o odmiennych poglądach spierają się. Jeden zespół broni jakiejś tezy, a drugi usiłuje ją podważyć. Osoby z obu grup wypowiadają się na przemian, próbując dowieść słuszności stanowiska, które reprezentują. Jeśli drużyna jest liczna, można utworzyć grupę publiczności, która głosując na zakończenie dyskusji, decyduje, któremu zespołowi przyznaje rację. Publiczność może zadawać pytania zespołom, które się spierają.

Dyskusja plenerowa to taka, w której biorą udział wszyscy uczestnicy zbiórki. Każdy otrzymuje tyle samo czasu na wystąpienie. Szczególnie ważne jest bezwzględne przestrzeganie czasu wypowiedzi i nieprzerywanie innym mówcom.

Sesja pomysłowości ma dwa etapy. Najpierw następuje gromadzenie wszystkich pomysłów bez ich oceniania (uczestnicy nie krytykują, lecz starają się każdy wniosek rozwinąć i znaleźć w nim sens). W pierwszym etapie biorą udział wszyscy obecni. W drugim etapie następuje ocena pomysłów przez wybrany zespół.

Dyskusja akwarium to taka, w której biorą udział jedynie wybrane osoby, pozostałe obserwują ich rozmowę, nie zabierając głosu. Zadaniem obserwatorów jest analiza przebiegu dyskusji pod kątem doboru oraz skuteczności argumentów. Później sytuację

można odwrócić i dotychczasowi obserwatorzy przejmują dyskusję, a wcześniej dyskutujący odgrywają rolę obserwatorów. Tę formę dyskusji stosuje się w celu wzajemnego oddziaływania, uczenia się i doskonalenia umiejętności argumentowania.

Podczas **drenażu obaw i zastrzeżeń** każdy uczestnik wypowiada nurtujące go myśli, które poddawane są zespołowemu osądowi. Następuje też obiektywna ocena słuszności wysuwanych zastrzeżeń. Rezultatem wymiany zdań może być wykaz trudności, które kryją się w przygotowywanych działaniach lub podjętych decyzjach. Wykazane zostają nierealne elementy jakiegoś planu działania, wystąpienie prawdopodobieństwa powstania niepomysłnych warunków czy niepożądanych skutków.

Dyskusja panelowa to taka, w której uczestnicy dzielą się na dwie grupy: panelistów i publiczność. Potrzebny jest także moderator. Najpierw swoje opinie prezentują kolejno paneliści – po zadaniu pytania i udzieleniu głosu przez moderatora. Paneliści wcześniej przygotowują się do dyskusji. Prowadzący ją moderator na ogół wie, co panelista ma do powiedzenia i kieruje wypowiedziami. Paneliści mają prawo do dłuższych wypowiedzi albo do po-wtórnego zabrania głosu, by odpowiedzieć innym uczestnikom panelu. Po dyskusji panelistów do głosu dochodzi publiczność. Może ona komentować wypowiedzi panelistów, wypowiadać własne opinie, krytykować wyrażone poglądy oraz zadawać pytania. Paneliści odpowiadają na pytania i głosy krytyczne, oni też podsumowują całość dyskusji.

Wzrastam jak roślinka!

Na początku kuźnicy przeczytaj fragment Ewangelii wg. św. Marka a następnie odczytaj WOLNO pytania i zagadnienie przewidziane do tej formy. Rozpoczęcie i zakończenie czasu na odpowiedzi uczestników spotkania sygnalizujesz dzwonkiem/gongiem/kołatką. Przed rozpoczęciem kuźnicy możesz postawić przed uczestnikami małą roślinę doniczkową.

Mówił dalej: „Z królestwem Bożym dzieje się tak, jak gdyby ktoś nasienie wrzucił w ziemię. Czy śpi, czy czuwa, we dnie i w nocy, nasienie kiełkuje i rośnie, sam nie wie jak. Ziemia sama z siebie wydaje plon, najpierw źdźbło, potem kłos, a potem pełne ziarno w kłosie. Gdy zaś plon dojrzeje, zaraz zapuszcza sierp, bo pora już na żniwo”.

Ewangelia wg. Marka 4:26-29

Przywołaj przed oczy obraz roślinki, o której Jezus mówi w tej przypowieści. Roślinka rośnie przez cały czas, ale jej wzrost na co dzień jest niezauważalny – widać do dopiero po czasie. Zobacz, że pewne okoliczności sprzyjają wzrostowi roślinki, inne w nim przeszkadzają, a wręcz ją niszczą.

- Popatrz na tę roślinkę i na to, jakie ma kwiaty, liście, łodygę. Co pozwala jej wzrastać? Jakich zjawisk przyrodniczych potrzebuje roślina dzika a jakiej formy pomocy, potrzebuje roślina hodowana w domu?
- Zobacz to samo teraz w swoim życiu. Co karmiło cię od ostatniej zbiórki? Co dawało wzrost? Co było źródłem twojej radości? Co przyniosło nadzieję? Możesz zastanowić się, co nadaje sam twojemu życiu. Co jest w nim dobre? Czy są osoby, które pomagają w Twoim wzroście?
- Popatrz na roślinę i zobacz, c ją niszczy. Może zbyt mocny wiatr? Może zbyt ostre słońce? Może przyszedł ktoś, kto ją kopnął i potamał? A może przez nadgorliwość zbyt obficie podlał i zaczęła gnić? Jakie czynniki i okoliczności mogą niszczyć roślinę?
- Odnies to do swojego życia. Co odbiera ci radość, miłość, nadzieję? Kto ci to zabierał? Co lub kto hamował cię w rozwoju? Które relacje, rozmowy, spotkania, filmy? Co uznajesz za nieudane w swoim życiu?
- Możesz też zastanawiać się, co powoduje, że zatrzymałeś się w miejscu, że się nie rozwijasz – nie realizujesz Przysięgi Harcerskiej, zobowiązań wobec rodziny, przyjaciół, nie podejmujesz decyzji. Możesz przyjrzeć się temu, czego boisz się w życiu podjąć, co cię odrzuca. A co sam zepsułeś i chciałbyś naprawić? Co niepotrzebnie na siebie wzięłeś albo w co wszedłeś i chciałbyś się wycofać?
- Patrząc na to, co dawało wzrost roślince, zastanów się, co jest ważne dla twojego wzrostu. Warto przyjrzeć się temu właśnie na gronie harcerskich

przyjaciół, którzy potrafią zrozumieć i poradzić. Popatrz też na to, co przeszkadzało ci w kroczeniu do Harcerskich Ideałów. Co cię najbardziej wybijało ze służby Bogu, bliźniemu, samemu sobie?

Kuźnicę zakończcie bez większego podsumowania. Niech zostanie od „nie-dokończona”, by kietkował przez najbliższe dni w głowach uczestników. Możecie odśpiewać jeszcze piosenkę: **Przyjaciela mam** lub **Nic nie musisz mówić**.

Chrześcijanin-Polak czy Polak-Chrześcijanin?

Zanim zaczniecie dyskusję, spróbujcie zdefiniować dwa kluczowe słowa: **patriotyzm, kosmopolityzm i nacjonalizm**.

W Katechizmie Kościoła Katolickiego czytamy: „Miłość ojczyzny i służba dla niej wynikają z obowiązku wdzięczności i porządku miłości” (KKK 2239). W czym wyraża się patriotyzm? Wymieńcie przykłady.

Sformułujcie i zapiszcie na arkuszu papieru zasady, według których chrześcijanin może angażować się w życie polityczne.

Arkusz papieru podziel na dwie części. Pierwszą zatytułuj Przykłady patriotyzmu a drugą Co w każdym z wymienionych przykładów jest powodem naszej dumy? Na podstawie wiadomości z lekcji polskiego, historii oraz innych źródeł wypiszcie, z jakich przykładów polskiego patriotyzmu możemy być dumni.

Czy chrzcić małe dziecko?

Część rodziców twierdzi, że dziecko trzeba ochrzcić tuż po urodzeniu, bo tak nakazuje tradycja ich religii, a oni sami mają prawo wychować pociechę tak jak chcą. Inni są zdania, że dziecko dorośnie i samo zdecyduje. Chrzcić czy nie chrzcić? - Oto jest pytanie.

Przykładowe argumenty za:

- Chrzczenie dzieci wynika z Biblii i Tradycji Kościoła, a przyjmowanie ich do grona wspólnoty występuje również w innych religiach (islam, judaizm).
- Dla przeciwników chrztu dzieci, chrześcijaństwo jest często tylko jedną z koncepcji. Warto spojrzeć na to od strony chrześcijanina, który uważa, że dając chrzest daje to co najlepsze. Tak jak rodzice, którzy dają dziecku „zieleninę” dbając o jego zdrowie – nie czekają na jego decyzję do ukończenia odpowiedniego wieku.

Przykładowe argumenty przeciw:

- Dziecko ma wolną wolę. Nie można mu narzucać wiary.
- Wiara jest sferą osobistą. Gdy dziecko dorośnie samo wybierze czy i jaką wiarę będzie wyznawać.

Jako sól ziemi jesteście wezwani, by zachować wiarę, którą otrzymaliście i by przekazać ją nienaruszoną innym. Wasze pokolenie jest postawione, ze szczególną mocą, wobec wyzwania, aby zachować nienaruszony depozyt wiary.

Jan Paweł II, Orędzie na XXVII Światowe Dni Młodzieży 2002 w Toronto

Wy jesteście światłem świata [...] Dla tych, którzy słuchali Jezusa od początku, tak jak i dla nas symbol światła przywołuje pragnienie prawdy i osiągnięcia pełni poznania wyrytych we wnętrzu każdego ludzkiego istnienia. [...] Światłem, o którym nam mówi Jezus w Ewangelii, jest światło wiary, darmowy dar Boga, które przychodzi, aby oświecić serce i rozjaśnić umysł.

Jan Paweł II, [2] Orędzie na XVII Światowe Dni Młodzieży 2002 w Toronto

Cierpienie fizyczne, moralne czy duchowe, jak choroba, plaga głodu, wojna, niesprawiedliwość, samotność, brak sensu życia, kruchość ludzkiego istnienia, bolesne doświadczenie grzechu, pokorna nieobecność Boga, są dla wierzącego doświadczeniem oczyszczającym, które można nazwać nocą wiary. [...] Bóg nie raz milczy i ukrywa się, ponieważ przemawiał już i dał się odczuć z wystarczającą jasnością. W końcu doświadczenie Jego nieobecności może być środkiem udzielającym wiarę, nadzieję i miłość, pod warunkiem otwarcia się na Niego z pokorą i łagodnością.

List apostolski Ojca Świętego Jana Pawła II z okazji śmierci św. Jana od Krzyża

Drodzy bracia i siostry! Musicie być mocni tą mocą, którą daje wiara! Musicie być mocni mocą wiary! Musicie być wierni! Dziś tej mocy bardziej wam potrzeba niż w jakiegokolwiek epoce dziejów. Musicie być mocni mocą nadziei, która przynosi pełną radość życia i nie pozwala zasmucać Ducha Świętego! Musicie być mocni mocą miłości, która jest potężniejsza niż śmierć.

Jan Paweł II, Homilia wygłoszona na krakowskich Błoniach 10 czerwca 1979 r.

Podobnie jak było w minionych wiekach, i dziś są osoby lub środowiska, które, odchodząc od tej Tradycji, chciałyby zafałszować słowo Chrystusa i usunąć z Ewangelii prawdy, według nich zbyt niewygodne dla współczesnego człowieka. Usiłuje się stworzyć wrażenie, że wszystko jest względne, że również prawdy wiary zależą od sytuacji historycznej i od ludzkiej oceny. Kościół jednak nie może dopuścić, by zamilkł Duch Prawdy.

Benedykt XVI, Homilia wygłoszona podczas Mszy Św. 26 maja 2006 w Warszawie

Sprawności

Sprawność zuchowa DOBRAWA/MIESZKO

1. Wiemy, czym był Chrzest Polski i kiedy się odbył. Odnaleźliśmy na mapie miejsce, gdzie mogło mieć miejsce to wydarzenie.
2. Przygotowaliśmy teatrzyk zuchowy, w którym wystawiliśmy sztukę „Chrzest Mieszka”. Zaprosiliśmy na niego rodziców i przyjaciół gromady.
3. Wykonaliśmy zuchową kapliczkę w stylu słowiańskim. Zawiesiliśmy ją w zuchówce.
4. Dowiedzieliśmy się, w co wierzyli niegdyś Słowianie. Wyruszyliśmy na zwiad zuchowy, podczas którego odnaleźliśmy w naszej okolicy miejsca, które kiedyś mogły być związane z kultem pogańskim.
5. W dowolnej formie wykonaliśmy „Atlas Świętych” - osób, które w znaczący sposób przyczyniły się do chrystianizacji ziem słowiańskich.
6. Wcieliliśmy się w dawnych Słowian. Zorganizowaliśmy naradę starszyny, podczas której dyskutowaliśmy nad tym, czy mamy przyjąć chrzest.
7. Rozumiemy, czym jest chrześcijaństwo wschodnie i zachodnie. Odwiedziliśmy kościół i cerkiew.

1. Wie, czym był Chrzest Polski, kiedy się odbył i potrafi wskazać na mapie miejsce, gdzie mogło mieć miejsce to wydarzenie. Potrafi wymienić kilka potencjalnych przyczyn przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I.
2. Wie czym był dokument „Dagome iudex” i co dawał państwu piastowski.
3. Opowiedziała/ł swojemu zastępowi historię św. Wojciecha Biskupa lub Pięciu Braci Męczenników.
4. Przygotowała/ł prezentację lub planszę na temat Zjazdu Gnieźnieńskiego (1000 r.), a następnie przedstawił ją swojemu zastępowi.
5. Dowiedziała/ł się jak wyglądały pierwsze godła Polski i przygotował jedno z nich do harcówki, korzystając z dowolnej techniki plastycznej.

DAGOME IUDEX**

1. Wie, czym był Chrzest Polski, kiedy się odbył i potrafi wskazać na mapie miejsce, gdzie mogło mieć miejsce to wydarzenie. Potrafi wymienić kilka potencjalnych przyczyn przyjęcia chrześcijaństwa przez Mieszka I.
2. Przygotowała/ł prezentację lub planszę na temat organizacji państwa Piastów, a następnie przedstawiła/ł ją swojemu zastępowi lub drużynie.
3. Odnalazła/ł w swojej miejscowości lub regionie miejsca związane z powstawaniem państwa Polskiego. Wykonał album prezentujący te miejsca.
4. Omówiła/a rolę Kościoła Katolickiego w historii państwa Polskiego.
5. Zapoznała/ł się z żywotem jednego ze świętych patronów Polski. Potrafi wymienić jakimi wartościami kierował się dany święty oraz co przeważało nad włączeniem go do panteonu świętych patronów kraju.
6. Na podstawie tekstu „Dagome iudex” potrafi określić granice ówczesnego państwa Polskiego.

Hymny

Gdzie chrzest, tam nadzieja

Ref. Gdzie chrzest, tam nadzieja,
tam droga zbawienia
przez wiarę, w miłości, ku pełni radości.

1. Wszczepiłeś nas, Panie
w krzew winny, w Twe Życie
i Słowo nam dałeś,
by wiodło nas w świecie.

2. Wszczepiłeś nas, Panie
w Twe Życie, krzew winny
i w Duchu wprowadzasz
w dom Ojca szczęśliwy.

3. Przez chrzest nas odziałeś
w czystości Twej szatę
w niej chcemy żyć wiarą
w miłości Twej. Amen!

Jesteśmy krajem chleba

Ref. Od Bałtyku po Giewontu krzyż
Tkwią korzenie naszej polskiej wiary
Przez Mieszka Chrzest jesteśmy krajem
Chleba
Silnym Miłosierdziem Pana

1. To silna Wiara nadaje życiu blask
Nadzieja pomaga odkrywać zmagania sens
A miłość, miłość jest największa....
Potrzebna do życia jak chleb!

2. To korzenie sprawiają, że drzewo
mocne jest
A chrzest rodzi życie Boże w nas
Więc bądź, bądź świadkiem Pana
I nieś, nieś Chrystusa w Świat!

Koda: Jezu Miłosierny – Panie nasz

www.966.com.pl

Strona www.966.com.pl została poświęcona 1050-leciu Chrztu Polski. Można na niej znaleźć materiały liturgiczne, fragmenty dotyczące relacji kronikarskich o chrzcie Mieszka oraz informacji o wydarzeniach związanych z tą wyjątkową rocznicą. Strona stała się również portalem, na którym można założyć swój profil chrzcielny, przez co pochylić się nad swoim własnym chrztem przypomnieć sobie jego datę, miejsce oraz okoliczności przyjęcia tego sakramentu.

8 grudnia 2015 r. w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Bazylice św. Piotra w Watykanie papież Franciszek zainaugurował Jubileuszowy Rok Miłosierdzia. Uroczyste inauguracje Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia odbywają się 13 listopada także w polskich katedrach i kościołach jubileuszowych. Kilka dni po otwarciu przez papieża Franciszka Drzwi Świętych w Bazylice św. Piotra w Rzymie, Bramy Miłosierdzia stanęły otworem w tysiącach innych kościołów jubileuszowych w diecezjach całego świata. W Polsce jest ok. 500 świątyń, w których można będzie uzyskać odpust zupełny dla siebie lub za zmarłych. W ten sposób każdy bez konieczności pielgrzymowania do Rzymu będzie miał szansę skorzystać z łaski jubileuszu. Na stronie www.966.com.pl można znaleźć mapę z polskimi Bramami Miłosierdzia.

Więcej na www.966.com.pl.

Ogólnopolska Piesza Pielgrzymka Harcerzy do grobu Świętego Wojciecha

Pod hasłem „Spotkajmy się u źródeł” odbędzie się Ogólnopolska Piesza Pielgrzymka Harcerzy do grobu Świętego Wojciecha. Uczestnicy pielgrzymki będą celebrować 1050 rocznicę Chrztu Polski, korzystając z dwóch do wyboru tras:

- Trasa „Mieszko i Dąbrówka” dla harcerzy starszych i wędrowników
- Trasa „Szlakiem Ottona III i Bolesława Chrobrego” dla wędrowników

Podczas wydarzenia, każdy z uczestników będzie miał szansę wziąć udział w uroczystościach ku czci św. Wojciecha, wieczornym czuwaniu i koncercie zespołu TGD na gnieźnieńskim Rynku. Harcerze ponadto wezmą udział w uroczystościach świętowojskich – uroczystej procesji zakończonej Mszą Świętą, podczas której delegacja harcerzy odbierze Pismo Święte z rąk Prymasa Polski.

Więcej na www.gniezno.zhp.pl.

Koronacja Królewska

Gniezno – Pierwsza Stolica Polski jest miejscem szczególnym, gdyż właśnie stąd wywodzi się idea polskiej państwowości. Według zapisów średniowiecznych, już w X wieku Gniezno było najistotniejszym ośrodkiem władzy związanym z rodem Piastów. Gniezno będąc Stolicą Państwa stało się ośrodkiem władzy świeckiej i chrześcijaństwa, to miejsce koronacji pięciu królów Polski: Bolesława Chrobrego, Mieszka II, Bolesława Śmiałego, Przemysława II i Wacława II.

Upamiętniając wyjątkowość historyczną miasta powstała idea imprezy pod nazwą „Koronacja Królewska”, która od samego początku ma aspiracje stać się wydarzeniem o zasięgu ogólnokrajowym, służącym promocji Gniezna, jego historii, tradycji i kultury.

Wydarzenie oparte jest na sprawdzonej formule „nauki przez zabawę”. Podczas corocznych edycji w Gnieźnie gospodarze doszczą przedstawicieli środowisk zajmujących się rekonstrukcją historyczną – drużyn, które uczestniczą wspólnie w wielu przygotowanych dla nich wydarzeniach, a jednocześnie prezentują mieszkańcom Gniezna i turystom kulturę i obyczaje wczesno-piastowskie. Tym samym obok funkcji promocyjnych „Koronacja” spełnia także zadania edukacyjne.

Więcej na www.koronajakrolewska.pl.

X Zjazd Gnieźnieński

„Europa nowych początków. Wyzwalająca moc chrześcijaństwa” to temat X Zjazdu Gnieźnieńskiego, który odbędzie się w dniach 11-13 marca 2016 r. Nawiązujemy w ten sposób do 1050. rocznicy chrztu Mieszka, który był początkiem historii Polski i jej roli w rodzinie narodów europejskich.

We współczesnym życiu Kościoła, Polski i Europy da się odczuć wyraźną potrzebę głębokiej odnowy. Wierzmy, że jej początkiem może być rachunek sumienia polskiego chrześcijaństwa i powrót do źródeł chrztu. Chcemy w Gnieźnie doświadczyć wyzwolającej mocy Ewangelii i być jej świadkami.

W 25. rocznicę ostatecznego rozpadu Związku Radzieckiego pragniemy zaprosić przedstawicieli bratnich narodów słowiańskich i podsumować przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej. Kraje naszej części kontynentu są od ćwierć wieku wyzwolone, ale czy są już wolne?

X Zjazd Gnieźnieński będzie okazją do spotkania osób, wspólnot i organizacji, które uznając te tematy za ważne, chcą budować chrześcijańskie fundamenty społeczeństwa obywatelskiego.

Więcej na www.zjazd.org.

Stadion 2016

1050. rocznica Chrztu Polski jest świętem wszystkich Polaków, dlatego 16 kwietnia, na INEA Stadionie w Poznaniu będziemy cieszyć tym wszystkim, co udało nam się zbudować przez ponad 1000 lat. Wyrazimy naszą radość, że jesteśmy Kościołem i przez Chrzest staliśmy się nowymi ludźmi.

Umocnimy naszą wiarę w Jezusa i obudzimy na nowo godność dziecka Bożego. Radość bycia razem pomoże nam odkryć wartości, którymi będziemy żyć w przyszłości. Chrzest jest dla nas szansą na lepsze życie. Dzięki niemu uwalniamy się z grzechu i wchodzimy na drogę wolności wiary. 1050. rocznica Chrztu Polski rozpali w nas nowego ducha, bo wierzymy, że gdzie chrzest, tam nadzieja.

Program

Część I

Godz. 10.50 - Świętowanie jubileuszowe „Gdzie chrzest, tam nadzieja”

Godz. 14.00 - Eucharystia z chrztem dorosłych i postaniem

Część II

Godz. 19.45 - Musical „Jesus Christ Superstar”

Więcej na www.stadion2016.pl.

Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego Chorągwi Łódzkiej ZHP

Definicji duchowości jako takiej powstała już niezliczona ilość. Można powiedzieć nawet, że każda epoka posiada swoją. My jednak jesteśmy zdania, że duchowość jest tym, co niematerialne, co wiąże się ze sferą wartości. Wynika z tego, że wychowanie duchowe jest pomocą w podążaniu ścieżką szlachetnych idei. Ten rodzaj wychowania jest w ZHP absolutnie niezbędny, wręcz fundamentalny.

Wychowanie religijne zaś jest wychowaniem ukierunkowanym rozwój relacji z Bogiem, jakiego się wyznaje. W naszej organizacji mamy harcerzy różnych wyznań, więc rolą każdego instruktora jest stwarzanie jednostce możliwości pogłębiania własnej religijności oraz odnalezienia swojego miejsca we własnej wspólnotie religijnej.

Nie należy zapominać, że w przypadku zarówno wychowania duchowego, jak i religijnego, podstawę stanowi przykład własny instruktora. Jeśli on sam dąży do wewnętrznego wzrostu w tych obszarach- szansa na wychowawczy sukces znacząco wzrasta.

W wielu chorągwiach istnieją zespoły mające na celu udzielanie pomocy środowiskom harcerskim w wychowaniu duchowym i religijnym. W Chorągwi Łódzkiej ZHP od kilkunastu lat działa Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego, który wskazuje metody i przykłady pracy z wychowaniem

duchowym i religijnym w drużynach, w tym organizuje warsztaty w wyżej wymienionym zakresie dla instruktorów Chorągwi Łódzkiej oraz całego ZHP. Organizuje akcje związane z wychowaniem duchowym i religijnym m.in. Festiwal Kolęd, konkursy fotograficzne, Betlejemskie Światło Pokoju, debaty z cyklu Tańczący z myślami oraz Harcerskie Msze Święte.

Członkowie zespołu służą pomocą i materiałami, które pomogą drużynowym zorganizować zbiórkę. Zespół jest autorem kilku propozycji programowych dla gromad i drużyn ZHP m.in.:

Druh Wicek. Harcerz-instruktor w orszaku świętych Zbiór propozycji programowych, związanych z pracą z naszym patronem bł. Frelichowskim.

Zwalczaj smoka w sobie! W niniejszym zbiorze propozycji programowych zapraszamy Was do zapoznania się w wyjątkową opowieścią – życiorysem świętego Jerzego, patrona skautów i harcerzy.

Daj się złowić! W drodze do ŚDM Kraków 2016 Okolicznościowa propozycja programowa dla gromad i drużyn z okazji zbliżających się Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 r.

Indeks Ksiąg Nakazanych. Część 1: Książki W tysiącach książek napisanych przez ludzkość – nie tylko w Świętych Księgach – znajduje się wielka moc. Czasami jedna strona, jedno zdanie, albo też jeden wyjątkowo podobny do nas bohater literacki może wywrócić nasze życie do góry nogami.

Wszystkie propozycje znajdziecie na www.cbp.zhp.pl.

zwdir@lodzka.zhp.pl

www.facebook.com/zwdir.chl

Spis treści

Druhno Drużynowa, Druhu Drużynowy!.....	3
Uchwała Sejmu RP w sprawie ustanowienia roku 2016 Rokiem Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski	7
List Pasterski Episkopatu Polski na Jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski	8
Chrzest Polski.....	13
Propozycja dla zuchów	14
Propozycja dla harcerzy.....	17
Propozycja dla harcerzy starszych.....	30
Propozycja dla wędrowników.....	34
Sprawności.....	39
Hymny.....	41
www.966.com.pl.....	42
Ogólnopolska Piesza Pielgrzymka Harcerzy do grobu Świętego Wojciecha	43
Koronacja Królewska	44
X Zjazd Gnieźniński	45
Stadion 2016	46
Zespół Wychowania Duchowego i Religijnego Chorągwi Łódzkiej ZHP	47

